

Ψηφιακοί πολιτιστικοί θησαυροί στο Διαδίκτυο

Μέσα στο παγκόσμιο κλίμα δημιουργίας Ψηφιακού Πολιτιστικού Αποθέματος προσβάσιμου από όλους τους πολίτες του κόσμου, η Ελλάδα δεν είναι ουραγός. Αντιθέτως, φαίνεται πως έχει μπει δυναμικά στον δρόμο της ψηφιακής σύγκλισης με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ανάπτυξη της ευρυζωνικότητας, η διείσδυση των νέων τεχνολογιών σε μεγαλύτερα και πιο διευρυμένα στρώματα πολιτών και γενικότερα τα έργα για την Ψηφιακή Ελλάδα που υλοποιούνται, διαμορφώνοντας εκ νέου την ιδιωτική αλληλέ και δημόσια καθημερινότητα ενός "δικτυωμένου" πολίτη, καλλιεργούν το έδαφος όπου η ψηφιακή Ελληνική Πολιτισμική Κληρονομιά μπορεί να αναπτυχθεί, να ανθίσει και να καρποφορήσει.

Ίσως το μικρό, όχι-και-τόσο-μυστικό κατά τη διαδικασία του "φυτέματος", να είναι αυτό: είναι οι νέοι που κρατούν την Ψηφιακή Ελλάδα στο άρμα της ΕΕ, είναι αυτοί που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο σε ποσοστά αντίστοιχα των ευρωπαϊκών (εννέα στους δέκα νέους έως 24 ετών χρησιμοποιεί πλέον το Διαδίκτυο, σύμφωνα με το Παρατηρητήριο για την ΚτΠ).

Ο ελληνικός πολιτισμός στο Διαδίκτυο

"Παράδειγμα κράτους-μέλους που προωθεί ενεργά και χρηματοδοτεί την ψηφιοποίηση και ανάδειξη του ιστορικού και πολιτιστικού της αποθέματος, στο πλαίσιο της ακολουθούμενης Ψηφιακής Στρατηγικής", χαρακτηρίστηκε η Ελλάδα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε πρόσφατη ανακοίνωσή της. Γεγονός είναι πως τα τελευταία χρόνια σημαντική πρόοδος έχει γίνει στη χώρα μας στον τομέα της ψηφιακής πολιτιστικής δημιουργίας, σε απόλυτη σύμνοια με τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να θέσει τις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών στην υπηρεσία της διάσωσης, τεκμηρίωσης, έρευνας και ανάδειξης της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η συστηματική προσπάθεια να αξιοποιηθεί ψηφιακά ο ελληνικός πολιτισμός ξεκίνησε με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Κοινωνία

της Πληροφορίας" του Γ' ΚΠΣ. Από το 2000 μέχρι σήμερα έχουν υλοποιηθεί περισσότερα από 200 έργα ελληνικής ψηφιακής πολιτιστικής δημιουργίας, ενώ οι προσπάθειες για την ολοκλήρωση και την εξέλιξη του ελληνικού ψηφιακού πολιτιστικού αποθέματος συνεχίζονται.

Με την Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013 στη δεύτερη φάση υλοποίησής της και με χρηματοδοτικό εργαλείο πλέον το Πρόγραμμα "Ψηφιακή Σύγκλιση" του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ 2007-2013), μια Ψηφιακή Ελλάδα που καλύπτει όλους τους τομείς της καθημερινής ζωής, προσβάσιμη σε ολόένα και περισσότερους πολίτες, μοιάζει επιτέλους εφικτή σε ένα όχι και τόσο μακρινό και άπιαστο μέλλον.

Η Ψηφιακή Στρατηγική με το Πρόγραμμα "Ψηφιακή Σύγκλιση" ακολουθεί μια περισσότερο ανθρωποκεντρική αντίληψη, με τον σχεδιασμό ολοκληρωμένων, αλληλοσυμπληρούμενων παρεμβάσεων ("Νήματα Δράσεων") με τις οποίες προσδοκείται ότι θα αντιμετωπισθούν τα βασικά προβλήματα για την επίτευξη του "Ψηφιακού Αήματος" που απαιτείται προκειμένου η χώρα μας να φτάσει στα επίπεδα των χωρών της ΕΕ-25.

Κύριος στόχος του Υπουργείου Πολιτισμού (ΥΠΠΟ) στο πλαίσιο της Ψηφιακής Σύγκλισης του Δ' ΚΠΣ είναι η "Υλοποίηση του Εθνικού Ιστού Πολιτισμικής Γνώσης", ο οποίος θα υποστηρίξει την πρόσβαση στο Εθνικό Πολιτιστικό Απόθεμα και θα παρέχει πληροφορία, εκπαίδευση, μετάδοση της γνώσης, αλλά και πληθώρα ψηφιακών υπηρεσιών στους πολίτες της χώρας και στη διεθνή κοινότητα.

Το πλαίσιο αξόνων και δράσεων που έχει καταρτίσει το Υπουργείο για τη Δ' Προγραμματική Περίοδο (2007-2013) και το οποίο έχει έντονη περιφερειακή διάσταση, βασίζεται στην προστασία του Ελληνικού Πολιτιστικού Προϊόντος, στην ευρύτερη δυνατή προβολή του σε παγκόσμιο επίπεδο, στην αξιοποίησή του για την επίτευξη εθνικών στόχων, όπως η ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και η μεγιστοποίηση της προσέλευσης επισκεπτών από όλο τον κόσμο με ενδιαφέρον για τον Πολιτιστικό Τουρισμό και, κυρίως, στην αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την προσέγγιση της νέας γενιάς σε όλες τις εκφάνσεις του ελληνικού πολιτισμού.

Τέσσερις είναι οι βασικοί άξονες του Σχεδίου Δράσης του ΥΠΠΟ στο Δ' ΚΠΣ. Πρώτον, η ανάπτυξη και προσφορά ηλεκτρονικών υπηρεσιών προς τον πολίτη, όχι μόνο στο επίπεδο της απλής παροχής πληροφορίας, αλλά και στο επίπεδο της διαδραστικότητας, προκειμένου να επιτευχθεί η διευκόλυνση της πρόσβασης κάθε ενδιαφερόμενου σε επιστημονικά επιλεγμένο και τεκμηριωμένο ψηφιακό πολιτιστικό περιεχόμενο, η ενίσχυση του διαπολιτισμικού διαλόγου, η διευκόλυνση και υποστήριξη ειδικών ομάδων πληθυσμού όπως τα άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) και οι μετανάστες, και η προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της χώρας με χρήση σύγχρονων τεχνολογιών.

Δεύτερον, η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας για την αξιοποίηση του Πολιτιστικού Προϊόντος. Αυτό μπορεί να συντελεστεί με δημιουργία θέσεων εργασίας στο αντικείμενο, με την ενδυνάμωση της Περιφέρειας και την επίτευξη συνθηκών αιεφόρου ανάπτυξης, την ενεργοποίηση του ιδιωτικού τομέα στον χώρο με τη μορφή ιδιωτικών επενδύσεων και έργων με τη μορφή Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας όλων των πράξεων που αφορούν την εφαρμογή των σύγχρονων τεχνολογιών στο χώρο του Πολιτισμού.

Τρίτον, η διαρκής αλληλεπίδραση του Πολιτισμού με στρατηγικούς για τη χώρα τομείς, με ιδιαίτερη έμφαση στην Παιδεία και τον Τουρισμό. Υψηλή προτεραιότητα αποτελεί η ψηφιοποίηση και τεκμηρίωση πολιτιστικού περιεχομένου για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς και η σύνδεση και κοινή προβολή του Πολιτιστικού με το Τουριστικό προϊόν της χώρας. Ιδιαίτερη έμφαση στην προσπάθεια αυτή δίνεται στην ψηφιοποίηση και προβολή πολιτιστικών στοιχείων σχετικών με ιστορικές προσωπικότητες, όπως ο Μέγας Αλέξανδρος, και περιοχές της χώρας, όπως οι Θερμοπύλες, η Σαλαμίνα και η Ιθάκη, που απολαμβάνουν υψηλής αναγνωρισιμότητας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Τέλος, τέταρτος άξονας του Σχεδίου Δράσης του ΥΠΠΟ είναι η ανάπτυξη μηχανισμών διασφάλισης της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για τον Πολιτισμό με χρήση σύγχρονων τεχνολογικών μέσων, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, στη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας μεταξύ όλων των συστημάτων που παρέχουν πολιτιστικό περιεχόμενο και υπηρεσίες, στο διαρκή σχεδιασμό και υλοποίηση καινοτόμων εφαρμογών στον χώρο του Πολιτισμού, και στην παραγωγή, ανταλλαγή ή ακόμη και την εξαγωγή της σχετικής τεχνολογίας.

Βραβείο Αριστείας σε 59 ψηφιακά έργα

ψηφιακήελλάδα

σημαντικά έργα ψηφιακού περιεχομένου που αφορούν την διάσωση, τεκμηρίωση, ανάδειξη και προβολή του ελληνικού πολιτισμού μέσω του Διαδικτύου παρουσιάστηκαν στην εκδήλωση της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα στις 31 Μαρτίου. Τα έργα αυτά υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Ψηφιακής Στρατηγικής, με πόρους του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας" του Γ' ΚΠΣ.

Στην ίδια εκδήλωση εγκαινιάστηκε, μάλιστα, ο θεσμός της Αριστείας της Ψηφιακής Στρατηγικής, με στόχο την ανάδειξη και την επιβράβευση των φορέων που, παρουσιάζοντας υψηλές επιδόσεις στην υλοποίηση έργων ψηφιακού πολιτισμού, μπορούν να αποτελέσουν πρότυπα για άλλους φορείς. Βραβείο Αριστείας απονεμήθηκε από την Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού σε 59 φορείς που υλοποίησαν με επιτυχία τα έργα ψηφιακού πολιτισμού που ανέλαβαν.

Στο Πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας" συμμετείχαν φορείς που διαθέτουν σημαντικό ιστορικό και πολιτιστικό απόθεμα, όπως: Μουσεία, Αρχαιολογικοί χώροι, Πολιτιστικοί φορείς και οργανισμοί, Ιδρύματα πολιτικών προσωπικοτήτων της σύγχρονης Ελλάδας, Εκπαιδευτικοί φορείς, Πανεπιστήμια, ΑΤΕΙ, Ερευνητικά Ιδρύματα, Δημόσιοι φορείς, Βιβλιοθήκες, Μητροπόλεις, Μονές, Ιδιωτικοί μη κερδοσκοπικοί φορείς κ.ά. Συνολικά χρηματοδοτήθηκαν από εθνικούς πόρους και πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) περισσότερα από 300 έργα ελληνικής ψηφιακής πολιτιστικής δημιουργίας.

Οι ψηφιακές συλλογές που δημιουργήθηκαν περιλαμβάνουν εκατοντάδες χιλιάδες τεκμήρια, τα οποία καλύπτουν όλες τις εκφάνσεις της καλλιτεχνικής δημιουργίας και της ιστορικής κληρονομιάς (θέατρο, μουσική, χορός, κινηματογράφος, εικαστικά, αρχιτεκτονική, φωτογραφία, αρχαιολογία, λαογραφία, ανθρωπολογία, λογοτεχνία, κοινωνική, πολιτική και φυσική ιστορία, γεωλογία κ.ά.).

Στην ομιλία του, ο Ειδικός Γραμματέας Ψηφιακού Σχεδιασμού Καθ. Βασίλης Ασπρακόπουλος επισήμανε: "Οι επιτυχημένες δράσεις ψηφιακού πολιτισμού που βραβεύσαμε σήμερα, αποδεικνύουν ότι νέες τεχνολογίες και πολιτισμός δεν είναι έννοιες ασύμβατες! Το αντίθετο... Εκτός από τη διάσωση, την τεκμηρίωση, την έρευνα και την ανάδειξη του πολιτιστικού αποθέματος, οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών αποδεικνύουν ότι ο πολιτισμός έχει και ισχυρή αναπτυξιακή διάσταση, που πρέπει να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο. Εγκαινιάζουμε την αρχή της Αριστείας στα έργα ψηφιακού πολιτισμού, για να δείξουμε έμπρακτα πως όσοι φορείς υλοποιούν γρήγορα και αποτελεσματικά όσα αναλαμβάνουν, θα επιβραβεύονται".

i

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ψηφιακή Σύγκλιση"
http://www.infosoc.gr/infosoc/el-GR/4thperiod/newopis_digital/

"Θεσμός Αριστείας" και Ψηφιακή Πολιτιστική Δημιουργία
http://www.infosoc.gr/infosoc/el-GR/specialreports/digital_culture/

ΥΠΠΟ και Ψηφιακές Δράσεις
<http://www.yppo.gr/4/g41.jsp>

i2010: Digital Libraries Initiative
http://ec.europa.eu/information_society/activities/digital_libraries/

Ακολουθεί ο Πίνακας 1 που περιλαμβάνει τους 59 φορείς και τους δικτυακούς τόπους των έργων που βραβεύτηκαν με Βραβείο Αριστείας, καθώς και παρουσίαση πέντε ενδεικτικών έργων ελληνικού ψηφιακού πολιτισμού.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Φορείς και έργα που βραβεύθηκαν με το Βραβείο Αριστείας από το ΥΠΠΟ

ΦΟΡΕΑΣ	URL
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΛΕΤΩΝ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Κ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ	http://www.venizelos-foundation.gr
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	http://www.lib.auth.gr
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ	http://www.elia.org.gr
ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ	http://www.egeonet.gr
ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	http://www.thmphoto.gr
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΑΣ	http://www.athosmemory.com
Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	http://portal.archetai.gr
ΕΘΝΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ ΣΚΗΝΗ	http://www.nationalopera.gr
ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ ΤΟΥ ΑΙΜΟΥ (ΙΜΧΑ)	http://www.imxa.gr
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΙΠΕΤ)	http://www.ipet.gr/digitech2
ΔΗΜΟΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΝΟΜΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	http://www.ioannina-art.gr/index.php?q=el/first
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΝΑΥΠΛΙΟΥ	http://www.koitida.gr
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ	http://www.pantokrator.gr
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ Δ. ΒΟΛΟΥ	http://www.diki.gr/digital_info.htm
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	http://www.mmca.org.gr
ΘΕΑΤΡΟ ΑΕΡΟΠΛΙΟ	http://www.aeropllo.gr
ΚΕΝΤΡΟ ΣΠΟΥΔΩΝ ΛΑΪΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ	http://www.costume1960-90.gr
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (ΕΠΙΣΕΥ) ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΤΣΟΒΙΟΥ	http://www.iccs.ntua.gr
ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΑΝΑΣΤ. ΑΒΕΡΩΦ - ΤΟΣΙΤΣΑ	http://www.averoffmuseum.gr
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΥΖ. ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖ. ΜΝΗΜΕΙΩΝ	http://ekbmbdb.org/annakom
ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ - ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛ. ΣΟΥΤΖΟΥ	http://www.nationalgallery.gr
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	http://www.academyofathens.gr
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	http://www.imth.gr
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΑΣ	http://www.hpclub.ceid.upatras.gr
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ ΘΗΛΕΟΡΑΣΗ	http://www.ert-archives.gr
ΤΕΛΛΟΓΛΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΩΝ ΑΠΘ (ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΑΠΘ)	http://www.auth.gr/teloglion
ΙΔΡΥΜΑ Γ. ΤΣΑΡΟΥΧΗ	http://www.tsarouchis.gr
ΚΟΡΓΙΑΛΕΝΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	http://www.corgialenios.gr
ΙΔΡΥΜΑ ΟΡΟΥΣ ΣΙΝΑ	http://62.38.241.39/web/ios
ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΙΚΟΥ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗ	http://www.kazantzakis-museum.gr
ΚΡΑΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	http://www.odiokrat.gr
ΕΘΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ	http://www.nt-archive.gr
ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΠΕΝΑΚΗ	http://www.benaki.gr
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	http://anemi.lib.uoc.gr/
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ	http://soc-arksv3.aegean.gr/music
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ	http://pandektis.ekt.gr
ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΒΑΤΟΠΑΔΙΟΥ	http://vatopedi.org
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	http://www.kenef.phil.uoi.gr
ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	http://www.tainiothiki.gr
ΙΔΡΥΜΑ Κ. Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	http://www.karamanlis-foundation.gr
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ	http://www.epm.gr
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	http://www.hms.gr
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ	http://dsmc.eap.gr
ΙΔΡΥΜΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ	http://www.ikm.gr
ΣΥΛΛΟΓΟΣ - "ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ"	http://digma.mmb.org.gr
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	http://www.trikalacity.gr
ΑΡΧΕΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ (ΑΣΚΙ)	http://www.askiweb.eu/
ΙΔΡΥΜΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΘ. Β. ΜΠΟΤΣΗ	http://idrmptomsi.gr
ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΞΟΡΙΣΤΩΝ ΑΪΣΤΡΑΤΗ - ΣΥΛΛΟΓΗ Τ. ΤΣΟΥΚΝΙΔΑ	http://www.exile-museum.gr
ΙΔΡΥΜΑ ΛΑΜΠΡΑΚΗ, ΚΟΙΝΩΦΕΛΕΣ ΙΔΡΥΜΑ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ	http://www.lrf.gr
ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ - ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ	http://www.theatremuseum.gr
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΟΓΟΥ	http://potheg.gr
ΚΡΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ	http://www.ntng.gr
ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	http://www.greekstatemuseum.com
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (ΙΠ - ΙΤΕ)	http://www.ics.forth.gr/culturestandards
ΚΟΒΕΝΤΑΡΕΙΟΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΟΖΑΝΗΣ	http://www.kozlib.gr
ΙΤΕ - ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΙΜΣ)	http://digitalcrete.ims.forth.gr
ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	http://gallery.asfa.gr
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	http://www.chronologio.uoa.gr/

ΠΑΝΔΕΚΤΗΣ - Ψηφιακός Θησαυρός Ελληνικής Ιστορίας και Πολιτισμού <http://pandektis.ekt.gr>

Ένα από τα έργα που βραβεύθηκαν από το ΥΠΠΟ με το Βραβείο της Αριστείας ήταν ο ΠΑΝΔΕΚΤΗΣ. Πρόκειται για σημαντικές ψηφιακές συλλογές ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών οι οποίες είναι πλέον διαθέσιμες στο Διαδίκτυο στη διεύθυνση: www.ekt.gr/pandektis. Πρόκειται για συλλογές των Ινστιτούτων Νεοελληνικών Ερευνών, Βυζαντινών Ερευνών και Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας του ΕΙΕ, οι οποίες ψηφιοποιήθηκαν και διατίθενται ψηφιακά από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), στο πλαίσιο του έργου "ΠΑΝΔΕΚΤΗΣ - Ψηφιακός Θησαυρός Πρωτογενών Τεκμηρίων Ελληνικής Ιστορίας και Πολιτισμού". Ο ΠΑΝΔΕΚΤΗΣ είναι το αποτέλεσμα μιας πολυετούς και επίπονης προσπάθειας των Ανθρωπιστικών Ινστιτούτων του ΕΙΕ να είναι προσβάσιμο στο ευρύ κοινό, μέσω Διαδικτύου, πολύτιμο πολιτιστικό υλικό.

Στις συλλογές περιέχονται πληροφορίες για την ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά της Ελλάδας. Η ψηφιοποίηση και η ελεύθερη διάθεση των συλλογών μέσω του Διαδικτύου, τις καθιστά προσίτες στους ειδικούς επιστήμονες αλλά και σε κάθε ενδιαφερόμενο, προάγοντας με αυτό τον τρόπο την ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση.

Μέχρι σήμερα, διατίθενται ελεύθερα στο Διαδίκτυο 35.000 έγγραφες και 20.000 τεκμήρια, με δυνατότητα αναζήτησης προσαρμοσμένες στις ανάγκες του κάθε χρήστη. Πρόκειται για τις ακόλουθες συλλογές των Ινστιτούτων Νεοελληνικών Ερευνών, Βυζαντινών Ερευνών και Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών:

- Νεοελληνική Εικονιστική Προσωπογραφία
- Ταξιδιωτική Γραμματεία, 15ος-19ος αιώνας
- Τεκμήρια Ελληνικής Χαρτογραφίας
- Μετονομασίες των Οικισμών της Ελλάδας
- Αρχείο Εραλδικών Μνημείων του Ελλαδικού Χώρου
- Έλληνες Ζωγράφοι μετά την Αλωση: 1450-1830
- Οι Λειτουργοί της Ανώτατης, Μέσης και Δημοτικής Εκπαίδευσης (19ος αι.)
- Ελληνικός Τύπος του Εξωτερικού
- Βιομηχανικές και Βιοτεχνικές Επιχειρήσεις στο Αιγαίο

- Μοναστηριακά Αρχεία - Έγγραφα Αγίου Όρους και Πάτμου
- Αρχαίες Ελληνικές και Λατινικές Επιγραφές της Ανω Μακεδονίας, της Αιγαιακής Θράκης και της Αχαΐας.

Το επόμενο βήμα είναι η επέκταση του ψηφιακού υλικού του ΠΑΝΔΕΚΤΗ και η δημιουργία ενός Θεματικού Αποθετηρίου για τις Ανθρωπιστικές Επιστήμες, στο πλαίσιο των δράσεων του ΕΚΤ για ανάπτυξη υποδομών ανοικτής πρόσβασης. Σημειώνεται ότι πέρα από τον ΠΑΝΔΕΚΤΗ, οι υποδομές ανοικτής πρόσβασης που αναπτύσσει το ΕΚΤ, με ελεύθερη διάθεση του περιεχομένου στο Διαδίκτυο είναι: το Αποθετήριο Ήλιος του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών και τα διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά Ανοικτής Πρόσβασης: Βυζαντινά Σύμμεικτα (περιοδικό του Ινστιτούτου Βυζαντινών Ερευνών/ΕΙΕ), Τεκμήρια (περιοδικό του Ινστιτούτου Ελληνικής και Ρωμαϊκής Αρχαιότητας/ΕΙΕ), The Historical Review/La Revue Historique (περιοδικό του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Ερευνών/ΕΙΕ) και οι περιοδικές εκδόσεις "Ενημερωτικό Δελτίο" και "Τετράδια Εργασίας" του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Ερευνών/ΕΙΕ.

Στις μελλοντικές ενέργειες του ΕΚΤ για τα Αποθετήρια περιλαμβάνονται: η διεύρυνση του υλικού των αποθετηρίων με εισαγωγή αναδρομικού υλικού και με ενεργοποίηση της υπηρεσίας αυτό-αρχειοθέτησης, η αύξηση του αριθμού των παρεχόμενων υπηρεσιών και η ενσωμάτωση τεχνολογιών web 2.0. Στόχος αυτών των ενεργειών είναι η περαιτέρω αξιοποίηση του περιεχομένου τους, η υποστήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και της δια βίου μάθησης, και η διεύρυνση του αριθμού των χρηστών.

Ψηφιακή Κρήτη: Μεσογειακές Πολιτισμικές Διαδρομές <http://digitalcrete.ims.forth.gr>

Ένα σύνολο πολιτισμικών πληροφοριών για την Αρχαιολογία, το Περιβάλλον, την Ιστορία, την Τέχνη και τη Μουσική της Κρήτης, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα, διατίθεται στο ευρύ κοινό μέσω του δικτυακού τόπου "Ψηφιακή Κρήτη: Μεσογειακές Πολιτισμικές Διαδρομές" που υλοποίησε το Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας. Οι επισκέπτες μπορούν να περιηγηθούν στην Κρήτη μέσω Ψηφιακού Αρχαιολογικού Ατλάντα, που περιλαμβάνει σειρά χαρτογραφικών εφαρμογών και εικονική πλοήγηση σε τρισδιάστατο μοντέλο του νησιού. Μπορούν, επίσης, να αντλήσουν πληροφορίες για τα έργα δυτικής τέχνης στην Κρήτη την εποχή της Βενετοκρατίας, τα οθωμανικά μνημεία και την κατοίκηση στην Κρήτη κατά την οθωμανική περίοδο, καθώς και για την ιστορία των κρητικών πόλεων στους νεότερους χρόνους.

Η "Ψηφιακή Κρήτη" περιλαμβάνει ακόμη ψηφιοποιημένο όλο το φωτογραφικό υλικό

και την ηλεκτρονική τεκμηρίωση των έργων του Δομίνικου Θεοδοκόπουλου (Ελ Γκρέκο), καθώς και των σχολίων των μελετητών του σε μια ενιαία βάση δεδομένων. Τέλος, οι επισκέπτες μπορούν να διανύσουν ψηφιακές "μουσικές διαδρομές" στην Κρήτη, μέσω της ομώνυμης εφαρμογής.

Στόχος του έργου είναι η ανάδειξη σε ψηφιακή μορφή και η διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Κρήτης, από την προϊστορική εποχή μέχρι τους νεότερους και σύγχρονους χρόνους. Αν και το μεγαλύτερο τμήμα των βάσεων δεδομένων είναι διαθέσιμο μέσω του Διαδικτύου, ακόμη περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες μέσω της Μονάδας Ψηφιακής Τεκμηρίωσης που βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών (Μελισσηνού και Νικηφόρου Φωκά 130, Παλιά Πόλη Ρεθύμνου).

Πολιτιστικός Θησαυρός της Ελληνικής Γλώσσας <http://www.potheg.gr>

Πρόκειται για τον δικτυακό τόπο για την ανάδειξη της νεοελληνικής γλωσσικής κληρονομιάς που αναπτύχθηκε από το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ), στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας". Ο Πολιτιστικός Θησαυρός της Ελληνικής Γλώσσας (ΠΟΘΕΓ) περιλαμβάνει μια σημαντική ψηφιακή συλλογή κειμένων της νεοελληνικής γραμματείας, με αντιπροσωπευτικά κείμενα συγγραφέων από όλα τα λογοτεχνικά είδη και από μια ευρεία περίοδο που ξεκινά από το νεοελληνικό Διαφωτισμό (τέλη 18ου με αρχές 19ου αιώνα) και φθάνει μέχρι τη σημερινή εποχή.

Κάθε κείμενο συνοδεύεται από εκτενή τεκμηρίωση (βιογραφία και εργογραφία συγγραφέα, αποσπάσματα κριτικών κειμένων, βιβλιογραφία, φωτογραφικό υλικό) καθώς και από πρωτότυπο υλικό με πληροφορίες για το ρεύμα και τη λογοτεχνική σχολή στην οποία εντάσσεται. Ο ΠΟΘΕΓ δημιουργήθηκε για την πολιτιστική, επιστημονική και εκπαιδευτική αξιοποίηση της συλλογής αυτής από το ευρύτερο, αλλά και το ειδικό κοινό, ενώ ενσωματώνει τεχνολογικές καινοτομίες, υποστηρίζοντας δυνατότητες πολύπλευρης αναζήτησης/ανάκτησης και σύνθετους μηχανισμούς πρόσβασης στο περιεχόμενο.

Το πρωτότυπο περιεχόμενο είναι διαθέσιμο σε τρεις γλώσσες: ελληνικά, αγγλικά και γαλλικά, ενώ προσφέρονται ακόμη στον επισκέπτη ένας εύχρηστος "Θησαυρός Λογοτεχνικών Όρων", στατιστικές πληροφορίες για την εμφάνιση λημμάτων στα ψηφιοποιημένα έργα, καθώς και κάποια - περιορισμένου περιεχομένου - εκπαιδευτικά παιχνίδια. Σκοπός του Πολιτιστικού Θησαυρού της Ελληνικής Γλώσσας είναι η συστηματική ψηφιακή τεκμηρίωση, η βελτίωση της κατανόησης του ελληνικού γλωσσικού πολιτισμού, η προώθηση της πολιτιστικής εκπαίδευσης, η διάχυση προτύπων τεκμηρίωσης συλλογών πολιτιστικών αντικειμένων κ.ά.

Πολιτιστική Πύλη του Αρχιπελάγους του Αιγαίου
<http://www.egeonet.gr>

Ένας σύγχρονος ψηφιακός οδηγός που παρουσιάζει την ιστορία, τον πολιτισμό και το φυσικό περιβάλλον των νησιών του Αιγαίου από την Προϊστορία μέχρι σήμερα είναι η "Πολιτιστική Πύλη του Αρχιπελάγους του Αιγαίου" που υλοποίησε το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού. Στόχος του έργου είναι να φέρει σε επαφή το ελληνικό αλλιά και το διεθνές κοινό με την ιστορική, πολιτισμική και περιβαλλοντική φυσιογνωμία του Αιγαίου και συγχρόνως να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για όσους σκοπεύουν να επισκεφθούν τα αιγαίοπελαγίτικα νησιά.

Ο κόμβος περιλαμβάνει λήμματα που παρουσιάζουν, με απλό και κατανοητό τρόπο, τόσο την ιστορία και τον πολιτισμό των μεμονωμένων νησιών, όσο και ευρύτερα ζητήματα ιστορικού και πολιτισμικού χαρακτήρα, όπως η ναυτιλία, η περασία, η αρχαιολογία του Αιγαίου, ο λαϊκός πολιτισμός και η δημογραφία. Επίσης, παρουσιάζονται λήμματα που αφορούν τόσο τη σημερινή κοινωνία και οικονομία των νησιών, όσο και το φυσικό περιβάλλον, την αρχιτεκτονική, το οικοσύστημα και τη γεωλογία.

Ο επισκέπτης μπορεί να ενημερωθεί για τα φεστιβάλ, τις αθλητικές ομάδες, τους πολιτιστικούς συλλόγους, τα πανηγύρια και τις γιορτές που διοργανώνονται, τις εφημερίδες, τους τηλεοπτικούς και τους ραδιοφωνικούς σταθμούς, τους παραδοσιακούς οικισμούς ή τα φυσικά μνημεία. Τα λήμματα υποστηρίζονται από χάρτες, φωτογραφίες, βιβλιογραφία, δικτυογραφία, παραθέματα από τις πηγές, γλωσσάρι, βίντεο, αρχεία ήχου και άλλες πολυμεσικές εφαρμογές. Παράλληλα, η Πύλη λειτουργεί ως οδηγός στο Διαδίκτυο, με την καταγραφή, αξιολόγηση, ομαδοποίηση και παρουσίαση με

ενιαίο τρόπο και προδιαγραφές των διάφορων διαθέσιμων κόμβων για τα νησιά του Αιγαίου.

Ψηφιακά Αρχεία Ιδρύματος "Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής"
<http://www.karamanlis-foundation.gr>

Συλλογές ιδιαίτερης πολιτιστικής και ιστορικής αξίας περιλαμβάνουν τα αρχεία του Ιδρύματος "Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής", στα οποία πια η πρόσβαση δε χρειάζεται να είναι φυσική. Η βάση για την ψηφιοποίηση του πολύτιμου αρχειακού υλικού μπήκε από το δεύτερο μισό της δεκαετίας του 80 που ξεκίνησε η αναλυτική τεκμηρίωση, μικροφωτογράφιση και ηλεκτρονική καταγραφή του, ενώ η καταχώρησή του σε κεντρικό δίκτυο υπολογιστών πραγματοποιήθηκε το 1992. Το 2004 αποφασίστηκε ο περαιτέρω εκσυγχρονισμός των παρεχομένων υπηρεσιών του Ιστορικού Αρχείου, στο πλαίσιο του έργου "Ψηφιοποίηση, τεκμηρίωση και ανάδειξη των αρχείων του Ιδρύματος Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής", με σκοπό να παρασχεθεί ευχερέστερη πρόσβαση στους ερευνητές.

Σήμερα, στον δικτυακό τόπο του Ιδρύματος έχει κανείς πρόσβαση σε 230.000 σελίδες έγγραφου και έντυπου υλικού από το αρχείο Κ. Καραμανλή, σε οπτικοακουστική συλλογή (20.000 φωτογραφίες, 250 ώρες βίντεο) και στη συλλογή των προσωπικών κειμηλίων του Κ. Καραμανλή. Για την εύκολη αναζήτηση των τεκμηρίων, μάλιστα, σχεδιάστηκε και υλοποιήθηκε ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ψηφιακών συλλογών, ενώ ιδιαίτερη μέριμνα έχει ληφθεί για τη διαχείριση της πρόσβασης στο ψηφιακό υλικό σε επίπεδο μεταδεδομένων.

Το Ιστορικό Αρχείο του Ιδρύματος, με στόχο τη διάχυση της ιστορικής πληροφορίας στο ευρύτερο κοινό και γενικότερα στην ανάπτυξη των κατάλληλων συνθηκών για τη δημιουργία πολιτιστικού αποθέματος και την ανάδειξη της Σύγχρονης Ελληνικής Ιστορίας, έχει προχωρήσει και στην ψηφιοποίηση του πλούσιου φωτογραφικού υλικού της Συλλογής Ιστορικών Κειμηλίων του Αναστασίου Κανελλόπουλου, ενώ το επόμενο στάδιο είναι η ψηφιοποίηση τριών ακόμα αρχείων σημαντικών Ελλήνων πολιτικών προσωπικοτήτων, του Παναγή, του Κωνσταντίνου και της Λίνας Τσαλδάρη.

Ψηφιακός Πολιτισμός στον Κόσμο

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εργάζεται ήδη από το 2000 για την ψηφιοποίηση και την επιγραμματική προσβασιμότητα του πολιτισμικού υλικού. Το διάστημα 2002-2004, έγιναν σημαντικά βήματα προς τον συντονισμό των ενεργειών ψηφιοποίησης στον ευρωπαϊκό χώρο, με έκδοση κοινών οδηγιών και καλών πρακτικών σε βασικούς τομείς που αφορούν στην ψηφιοποίηση, τεκμηρίωση και διαχείριση περιεχομένου, και στη διάδοση των αποτελεσμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αξίζει να αναφερθεί ότι τον Οκτώβριο 2003 η γενική συνέλευση της UNESCO υιοθέτησε την Χάρτα Διατήρησης της Ψηφιακής Κληρονομιάς, η οποία αναφέρεται στην προτεραιότητα ανάπτυξης νομικού και θεσμικού πλαισίου για την προστασία και ψηφιοποιημένη διατήρηση της πνευματικής κληρονομιάς.

Από το 2005 η ψηφιακή σύγκλιση με στόχο τη διατήρηση και προβολή της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς αποτελεί βασική αναφορά και στόχο, και η δημιουργία Ψηφιακών Βιβλιοθηκών, Μουσείων και Αρχείων αποτελεί προτεραιότητα τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Τον τελευταίο χρόνο, τόσο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με την επιλογή των "Ψηφιακών Βιβλιοθηκών" ως κεντρικής πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όσο και σε διεθνές, με τις ανακοινώσεις προγραμμάτων ψηφιοποίησης πολιτιστικού περιεχομένου από τη Google, τη Microsoft, τη Yahoo, οι ενέργειες συντονισμού της δημιουργίας, διαχείρισης και πρόσβασης στο πολιτιστικό απόθεμα πολυπληθασίστηκαν και οδήγησαν στον καθορισμό ενός νέου Ευρωπαϊκού Δυναμικού Σχεδίου Δράσης, το οποίο θεωρείται τα εθνικά ψηφιακά πολιτιστικά τεκμήρια ως μέρος ενός ευρωπαϊκού αποθέματος, προσβάσιμου και χρησιμοποιήσιμου από οποιοδήποτε πολίτη.

Η Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη EUROPEANA και το δίκτυο ATHENA
<http://www.europeana.eu>
<http://www.athenaeurope.org>

Σε περισσότερα από 10.000.000 ευρωπαϊκά τεκμήρια θα προσφέρει ελεύθερη πρόσβαση η EUROPEANA, η ευρωπαϊκή ψηφιακή βιβλιοθήκη, μέχρι τον Ιούνιο του 2010 οπότε και αναμένεται να ολοκληρωθεί στη νέα της μορφή. Η Europeana αποτελεί ένα σημείο πρόσβασης στην πλούσια πολιτιστική κληρονομιά της Ευρώπης μέσω μιας δικτυακής πύλης, διαθέ-

σιμης σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ, που καθιστά δυνατή την ενιαία αναζήτηση και πλοήγηση στις ψηφιοποιημένες συλλογές των ευρωπαϊκών βιβλιοθηκών, αρχείων και μουσείων.

Ήδη από το 2005 σημαντικοί πολιτιστικοί οργανισμοί - μουσεία, εθνικές υπηρεσίες αρχείων, εθνικές βιβλιοθήκες και άλλοι πολιτισμικοί φορείς από όλη την Ευρώπη, έχουν προσφέρει σχεδόν 4 εκατ. τεκμήρια (βιβλία, εφημερίδες, επιστολές, ημερολόγια, πίνακες ζωγραφικής, σχέδια, χάρτες, φωτογραφίες, μουσική και ηχητικά τεκμήρια, ταινίες, επίκαιρα και τηλεοπτικές εκπομπές).

Στο μεταξύ, το νέο έργο ATHENA, ένα ευρωπαϊκό δίκτυο για τη διαλειτουργική σύνδεση πολιτιστικού περιεχομένου με απώτερο σκοπό την ενσωμάτωσή του στη EUROPEANA, τέθηκε πρόσφατα σε λειτουργία. Στόχος του ATHENA είναι να συνεισφέρει στην ψηφιακή ολοκλήρωση των διαφόρων τομέων πολιτιστικής κληρονομιάς, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή των μουσείων και των άλλων φορέων που διαχειρίζονται πολιτιστικές συλλογές, συντονίζοντας τις διαδικασίες προτυποποίησης, αναπτύσσοντας λογισμικά εργαλεία και συνιστώμενες πρακτικές για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στο ψηφιακό υλικό, συνενώνοντας τα διάφορα άλλα σχετικά έργα που είναι σε εξέλιξη ή έχουν ολοκληρωθεί (EuropeanaNet, MICHAEL κ.ά.) και εμπλουτίζοντας τη EUROPEANA. Στην Ελλάδα το ΥΠΠΟ και το ΕΜΠ θα υποστηρίξουν τους φορείς που θα επιλέξουν να διαθέσουν πολιτιστικό περιεχόμενο, τόσο σε θέματα επιλογής του υλικού όσο και σε τεχνικά θέματα για τη χρησιμοποίηση των παρεχόμενων λογισμικών εργαλείων του ATHENA.

Συλλογές βιβλιοθηκών και online εκθέσεις στο TheEuropeanLibrary.org <http://www.theeuropeanlibrary.org/>

Περισσότερες από 330 συλλογές από 38 εθνικές βιβλιοθήκες της Ευρώπης είναι διαθέσιμες, με δυνατότητες αναζήτησης και υποστηρικτικό υλικό σε 22 γλώσσες, στο δικτυακό τόπο www.TheEuropeanLibrary.org. Ο δικτυακός τόπος αναπτύχθηκε ως κεντρικό σημείο πρόσβασης στο περιεχόμενο των εθνικών βιβλιοθηκών των χωρών της ΕΕ και, στη συνέχεια, εξελίχθηκε με βάση σχόλια και συστάσεις των χρηστών.

Ο δικτυακός τόπος περιλαμβάνει περιεχόμενο σε όλα τα επιστημονικά πεδία με εφαρμογές web 2.0, ενώ εξειδικεύεται σε online εκθέσεις. Για παράδειγμα, η νέα έκθεση σχετικά με τους Ναπολεόντειους Πολέμους περιλαμβάνει περισσότερα από 200 σπάνια εκθέματα από τις εθνικές βιβλιοθήκες της Ισπανίας, της Πορτογαλίας, της Γαλλίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Σουηδίας, της Δανίας, της Ολλανδίας και

της Σερβίας. Στα τεκμήρια περιλαμβάνεται σπάνιο υλικό όπως ο Συναγματικός Χάρτης της Γαλλίας (1814), σκίτσα του Φρανσουά Γκόγια (1810) και στρατιωτικοί χάρτες που απεικονίζουν τον σχεδιασμό των επιθέσεων του Ναπολέοντα.

Σημειώνεται πως η υπηρεσία αυτή του οργανισμού των ευρωπαϊκών εθνικών βιβλιοθηκών CENL (Conference of European National Librarians) παρέχει δωρεάν πρόσβαση σε βιβλία, περιοδικά, συγγράμματα, οπτικοακουστικό και ψηφιακό υλικό από εθνικές βιβλιοθήκες της ΕΕ, μεταξύ των οποίων και η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος. Αποτελεί δε τη βάση για την ψηφιακή βιβλιοθήκη για την επιστήμη και τον πολιτισμό της Ευρώπης, Europeana.eu.

MICHAEL: Οι τέχνες φιλοξενούνται στο Διαδίκτυο <http://www.michael-culture.org>

Ψηφιακές συλλογές από μουσεία, αρχεία, βιβλιοθήκες και άλλους πολιτιστικούς φορείς από όλη την Ευρώπη βρίσκονται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου μέσω της ευρωπαϊκής διαδικτυακής πύλης MICHAEL (Multilingual Inventory of Cultural Heritage in Europe). Με δυο λόγια, η πολυγλώσσα διαδικτυακή πύλη MICHAEL περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για πολλές ενδιαφέρουσες συλλογές αντικειμένων τέχνης, στηριγμένη σε εθνικούς καταλόγους ψηφιακών πόρων, οι οποίοι έχουν δημιουργηθεί από τις χώρες που συμμετέχουν στην προσπάθεια αυτή.

Εκτός από τη βάση δεδομένων, η οποία συγκεντρώνει την ψηφιακή πολιτιστική κληρονομιά των χωρών που συμμετέχουν και περιέχει εγγραφές που περιγράφουν ψηφιακές συλλογές (αλλά και τους πολιτιστικούς φορείς που τις διαχειρίζονται, τους αντίστοιχους ιστοχώρους πρόσβασης, καθώς και άλλα πολιτιστικά προϊόντα), η ευρωπαϊκή διαδικτυακή πύλη MICHAEL περιλαμβάνει άρθρα και ιστορίες χρηστών, οι οποίες προσεγγίζουν τις διάφορες πτυχές της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς και το ίδιο το περιεχόμενο του έργου. Το έργο MICHAEL ξεκίνησε ως μία συνεργασία μεταξύ της Γαλλίας, της Ιταλίας και της Βρετανίας, με σκοπό την επέκταση μιας πολιτιστικής διαδικτυακής πύλης που είχε δημιουργηθεί στη Γαλλία.

Η συνέχεια του, το MICHAEL Plus, περιέλαβε και την Τσεχία, τη Φινλανδία, τη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ουγγαρία, τη Μάλτ-

τα, την Ολλανδία, την Πολωνία, την Πορτογαλία, την Ισπανία και τη Σουηδία. Το MICHAEL δίνει, ουσιαστικά, την ευκαιρία σε πολιτιστικούς φορείς, ανεξαρτήτως μεγέθους, να προβάλλουν τις συλλογές τους σε εθνικό και στη συνέχεια σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση για όσο το δυνατόν ευρύτερο κοινό. Στην Ελλάδα, το έργο αποσκοπεί στην δημιουργία ενός συγκεντρωτικού καταλόγου ψηφιακών συλλογών του ελληνικού πολιτιστικού αποθέματος, και στην προσπάθεια αυτή συμμετέχουν το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και το Υπουργείο Πολιτισμού.

Παγκόσμια Ψηφιακή Βιβλιοθήκη: Εκδοτικοί θησαυροί από όλο τον κόσμο σε ψηφιακή ράφια <http://www.wdl.org>

Χρήστες του Διαδικτύου από όλο τον κόσμο έχουν πια την ευκαιρία να επισκέπτονται οποιαδήποτε στιγμή την Παγκόσμια Ψηφιακή Βιβλιοθήκη (World Digital Library), που άνοιξε τις πύλες της στις 21 Απριλίου, για να "ξεφυλλίσουν" κάποιους από τους ανεκτίμητους πολιτιστικούς θησαυρούς που προσφέρει δωρεάν στο κοινό.

Πρόκειται για ένα έργο που υλοποιεί η UNESCO σε συνεργασία με τη Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των ΗΠΑ και 31 άλλων βιβλιοθηκών και ινστιτούτων, συγκεντρώνοντας και ψηφιοποιώντας χειρόγραφα, χάρτες, σπάνια βιβλία, οπτικοακουστικό υλικό, φωτογραφίες, αρχιτεκτονικά σχέδια και άλλα σημαντικά πολιτιστικά τεκμήρια από όλο τον κόσμο.

Στόχος της Παγκόσμιας Ψηφιακής Βιβλιοθήκης είναι να προωθήσει τη διεθνή και διαπολιτισμική κατανόηση, να διευρύνει το μη-ευρωπαϊκό και μη-δυτικό περιεχόμενο στο Διαδίκτυο, γεφυρώνοντας το ψηφιακό χάσμα ανάμεσα στις χώρες και αναπτύσσοντας την πολυγλωσσία, να προσφέρει άφθονο ποιοτικό πολιτιστικό περιεχόμενο σε εκπαιδευτικούς, σπουδαστές αλλά και στο ευρύτερο κοινό και να συνεισφέρει στη συστηματική έρευνα.

Ο δικτυακός κόμβος της Παγκόσμιας Ψηφιακής Βιβλιοθήκης λειτουργεί σε επτά γλώσσες - αγγλικά, γαλλικά, ισπανικά, ρωσικά, κινεζικά, αραβικά και πορτογαλικά, ενώ περιλαμβάνει περιεχόμενο σε πάνω από 40 γλώσσες. Οι επισκέπτες της βιβλιοθήκης μπορούν να περιηγηθούν στα 1.170 λήμματα που περιλαμβάνει για αρχή (το πλήρες είναι να εμπλουτίζεται διαρκώς με περιεχόμενο από περισσότερους οργανισμούς και βιβλιοθήκες), επιλέγοντας περιοχή, χρονική περίοδο, θεματική ενότητα κ.ά. Λεπτομερείς περιγραφές και βίντεο με παρουσιάσεις επιλεγμένων αντικειμένων από ειδικούς συνοδεύουν το πρωτότυπο υλικό, παροτρύνοντας το κοινό να εντρυφήσει στην παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά.